

Бекітемін

№8 «Алтын сақа» бөбекжайы

МККЖ-ның директоры

Титанова М.У

2025ж

Тақырыбы: Балалардың танымдық қабілеттерін арттыру және түсінік қалыптастыру. (Ата-анамен бірлесе жұмыс істеу).

Дефектолог: Атабаева Н.О

2025ж

Тақырыбы: Балалардың танымдық қабілеттерін арттыру және түсінік қалыптастыру. (Ата-анамен бірлесе жұмыс істеу).

1. Жиналыстың мақсаты

- Балалардың танымдық қабілетін арттыру. (Қабылдау, зейін, есте сақтау, ойлау, сөйлеу) қабілеттерінің дамуына ата-ананың жүйелі қолдауының маңызын түсіндіру.
- Үй жағдайында қолдануға болатын қарапайым, бірақ тиімді дамыту әдістерін ұсыну.
- Дефектолог–ата-аналар арасындағы ынтымақтастықты нығайту

2. Жиналыстың барысы.Топтық.

I. Кіріспе бөлім

Дефектолог ата-аналарды қарсы алып, жиналыстың мақсатын түсіндіреді.

«Құрметті ата-аналар! Бүгін біз балаңыздың танымдық қабілеттерін қалай дамытуға болатынын, үй жағдайында қандай жаттығуларды қолдануға тиімді екенін талқылаймыз. Таным — баланың ойлау, қабылдау, есте сақтау, сөйлеу сияқты негізгі функцияларының дамуы. Бұл қабілеттердің дұрыс қалыптасуы мектепке дайындығының да негізі болып табылады.

II. Негізгі бөлім

1. Танымдық қабілеттер дегеніміз не?

- Қабылдау: бала түстерді, пішіндерді, дыбыстарды ажыратады.
- Зейін: шоғырлануы, бір әрекетті ұзақ орындау дағдысы.
- Есте сақтау:сөзді,суретті, өлеңді, нұсқауды есте қалдыру қабілеті.
- Ойлау: салыстыру, талдау, жалпылау.
- Сөйлеу: сөздік қоры, байланыстырып сөйлеу, түсіну

Түсіндіру:

Бұл функциялар бір-бірімен тығыз байланысты. Бірі әлсіресе, басқаларының дамуына әсер етеді. Сондықтан кешенді дамыту қажет.

2. Дефектологтың топтағы жұмысы

- Сөйлеу тілін түзетуге дайындау.
- Логикалық операцияларды қалыптастыру
- Психикалық процестерді (зейін, есте сақтау, қабылдау) дамыту
- Ұсақ моторикамен жұмыс
- Сенсорлық дамуды қамтамасыз ету

Әр балаға жеке бағдарлама жасалып, нәтижесі ай сайын бақыланады.

3. Ата-ананың үй жағдайында қолдана алатын әдістері

Қабылдауды дамыту

- «Тап та айт» (түстерді, пішіндерді табу)

- «Ұқсасын тап» (суреттерді жұптау)
- Пішіндерден құрастыру (мозаика, конструктор)

Зейінді дамыту

- 5–7 минуттық үстел ойындары: «Лото», «Мемори», «Пазл»
- «Айырмашылығын тап» тапсырмалары
- «Есту зейіні» ойыны – бір дыбысты естігенде қол шапалақтау

Есте сақтауды дамыту

- Қарапайым төрт–бес сөзді жаттату
- Көрген суретті сипаттау
- Өлең, жаңылтпаш жаттау

Ойлауды дамыту

- «Не алдымен, не кейін?»
- «Себебін тап»
- «Артық затты тап»
- «Жалпы атауын ата» (алма, банан, алмұрт → жеміс)

Сөйлеуді дамыту

- Күнделікті 5–7 минут әңгімелесу
- Сурет бойынша әңгіме құрату
- Жаңа сөздерді түсіндіріп, қолдану
- Буынға бөлу, дыбыстарды анық айтуға үйрету

«Тап,айт» Ойыны: Әр түрлі пішіндердің ішінен балаға бірақ пішінді көрсетеміз.(үш бұрыш тек қана бір пішінді) көрсетеміз соны тала табу керек.Осы үш бұрышты бала тез оңай табалса онда келесіде екі ұқсас пішінді (ұқсас бірдей) затты табу ұсынылады.

Пішіндерді құрастыру,немесе мазайкалардан,уақ конструктордан пішін жасау.Әр бір жасалған пішінді көрсете отырып сұқ саусақпен үстінен басып жазу бұл өте тиімді және қайталап дауыстап үш бұрыш,үш бұрыш деп айтқызу.

«Алма» Қарапайым алманы алып балаға ұстап көрсету:

1 Пішіні қандай?.Түсі қандай?. (Көзбен көру).

2 Иіскеу. (Ма иісі қандай күштіі мұрын арқылы иіскеу).

3 Қатты ма жұмсақпа?. (Сипап сезу).

4 Дәмін қарау.Дәмді ма?.Дәмсізба?.Сұраймыз.(Тіл арқылы дәмін тату).

5 Алманы ал папаға бер!(Есту,сөзді түсіну,нұсқаулықты орындау,сөз құрастыру).

Зейінді тұрақтандыру: Бір нәрсеге ұзақ қарау арқылы,пішінді қолымен ұстап қарап отыру,оның пішінін қағазға сызу,пішінлі қойып үстінен басып

сызу,оны тағы қыйып,жабыстыру.Балаға зейінін тұрақтандыруға,қызыға отырып жасалатын жұмыс.(Лото,шахмат) ойындарын ойнау.

Есте сақтау:Ойыны « Не жоқ?»

Ойын шарты: Алдымен алдына қойған затты балаға атын айтып көрсетеміз,есінде сақтап қалуын ескертеміз,содан кейін бір затты алып тасаймыз.Баладан сұраймыз не жоқ?.Бала не жоқ екенін ойланып табу керек.

4. Балалардың танымдық қабілеттерін бұзатын факторлар

- Гаджетке ұзақ уақыт қарау
- Ұйқы режимінің бұзылуы
- Тәрбиешінің және ата-ананың біркелкі талап қоймауы
- Сөйлеу қарқынының тым жылдам немесе баяу болуы
- Балаға күрделі нұсқауларды бірден беру

5. Ата-аналарға жалпы ұсыныстар

- Күнде 10–15 минут бірге танымдық ойын ойнау
- Бір нұсқауды орындату → кейін екі, үш нұсқауға көшу
- Жетістігін міндетті түрде мадақтау
- Балаға айтқан тапсырманы түсінікті, қысқа жеткізу
- Гаджет уақытын күн сайын шектеу (20–30 мин)
- Үйде тыныш орта құру, мотивация беру

6. Ата-аналарға арналған жадынама (қысқа нұсқа)

«Баланың танымдық қабілетін дамыту үшін»

- Күн сайын бірге ойнаңыз
- Сурет көрсетіп сөйлетіңіз
- Сабырлы да толық нұсқаулар беріңіз
- Ойын арқылы үйретіңіз
- Кітап оқып, бірге талдаңыз
- Мотивация мен қолдау көрсету.

III. Қорытынды бөлім

- Сұрақ-жауап
- Дефектологтың әр бала бойынша қысқаша жеке ұсыныстары
- Ортақ шешімдер мен ұсыныстарды бекіту.